

Behoort bij het besluit van
Burgemeester en Wethouders

d.d. 15-06-2015 nr. 2015-0465

mij bekend,
de gemeentesecretaris

TER INZAGE

16-04-2015

Gemeente Heumen

Overasselt, gemeente Heumen

Ruimtelijke onderbouwing

Plattelandswoning Vogelzang 1 Overasselt

Wintraecken advies

Harry Bolsiuslaan 13, 5481 BN Schijndel • Telefoon (073) 850 51 29 • Fax: (073) 850 51 69
Email info@wintraeckenadvies.nl • Internet www.wintraeckenadvies.nl

Titel: 'Plattelandswoning Vogelzang 1 Overasselt'

Datum: 30 januari 2015
Projectnummer: 2014.156
Status / versie: definitief / 30 januari 2015

Initiatiefnemer: De heer en mevrouw Van Haren
Adres: Vogelzang 1
6611 KZ Overasselt

Adviesbureau: Wintraecken Advies B.V.
Auteur: De heer mr. David Wintraecken
Contactpersoon: David Wintraecken
(Post)adres: Harry Bolsiuslaan 13
5481 BN Schijndel
Telefoon: (073) 850 51 29 / (06) 146 488 29
E-mail: info@wintraeckenadvies.nl
Website: www.wintraeckenadvies.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en/of Wintraecken Advies.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Ligging en begrenzing plangebied	5
1.3 Doel ruimtelijke onderbouwing	6
1.4 Vigerend bestemmingsplan	6
1.5 Leeswijzer	8
2. Beschrijving bestaande en gewenste situatie	9
2.1 Bestaande situatie	9
2.2 Planbeschrijving	9
3. Ruimtelijk beleidskader	10
3.1 Rijksbeleid	10
3.2 Provinciaal beleid	11
4. Milieuhygiënische aspecten	13
4.1 Geluid	13
4.2 Milieuzonering / hinderlijke bedrijvigheid	14
4.3 Externe veiligheid, kabels en leidingen	15
4.4 Milieueffectrapportage	17
4.5 Bodem	18
4.6 Water	19
4.7 Lucht	20
4.8 Flora en fauna	22
4.9 Historische kwaliteit	23
4.10 Verkeer en parkeren	23
4.11 Landschappelijke inpassing	24
4.12 Stedenbouwkundige onderbouwing en beeldkwaliteit	24
5. Verantwoording functiewijziging	25
6. Uitvoeringsaspecten	27

Bijlage

1. Orbis, Landschappelijk inpassingsplan, 12 januari 2015

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Namens de heer en mevrouw Van Haren (initiatiefnemer) is eind 2013 een principeverzoek ingediend bij de gemeente Heumen. De aanleiding hiervan is het volgende: de initiatiefnemer is vanaf 15 december 1989 eigenaar van een woonhuis, gelegen aan de Vogelzang 1 te Overasselt. Het perceel behorende tot de Vogelzang 1 behoort tot het buitengebied van de gemeente Heumen. Het betreffende woonhuis maakte in 1989 onderdeel uit van het agrarisch bouwvlak op voornoemde locatie. Ook in het huidige vigerende bestemmingsplan is er sprake van een koppeling tussen het agrarisch bouwvlak behorende tot Vogelzang 8 en het woonhuis gelegen aan Vogelzang 1. De feitelijke situatie is echter dusdanig dat de woning aan Vogelzang 1 als burgerwoning wordt gebruikt. Van deze gebruikswijze is al sinds oprichting van de woning in 1989, sprake. De functie bedrijfswoning daarmee onterecht, initiatiefnemer ziet deze situatie graag formeel-juridisch gewijzigd en heeft derhalve bij de gemeente om principemedewerking gevraagd voor wijziging van de functie bedrijfswoning in burgerwoning / plattelandswoning.

De omschreven situatie omvat een formeel strijdige situatie, in die zin dat een agrarische bedrijfswoning wordt bewoond door een burger. In verband met de rechtszekerheid acht de initiatiefnemer het wenselijk de woning een status 'plattelandswoning' zou kunnen verkrijgen. Momenteel voorziet het bestemmingsplan niet in de mogelijkheid tot het verlenen van een ontheffing.

Ten tijde van het indienen van het verzoek eind 2013 was de gemeente bezig met het opstellen van beleid ten aanzien van burgerwoningen in het buitengebied. Aangezien dit beleid zou kunnen leiden tot een partiële herziening van het bestemmingsplan Buitengebied heeft de initiatiefnemer gemeend een principeverzoek tot functiewijziging van de woning in te dienen, zodat de gemeente het verzoek kan betrekken bij verdere beleidsontwikkeling. De gemeenteraad heeft op 30 oktober 2014 de Beleidsregels Plattelandswoningen 2014 heeft vastgesteld.

Op basis van deze Beleidsregels Plattelandswoningen 2014 heeft de gemeente het principeverzoek tot functiewijziging van de initiatiefnemer getoetst. De gemeente Heumen geeft aan dat deze toetsing heeft geleid tot medewerking aan het verzoek de woning aan te wijzen als plattelandswoning. De eigenaren van het agrarisch bedrijf gelegen aan Vogelzang 8 hebben reeds formeel via een verklaring met de aanwijzing ingestemd. Dit is een van de voorwaarden waaraan moet worden voldaan om in te kunnen stemmen met het verzoek tot functiewijziging.

De functiewijziging is gekoppeld aan een aantal voorwaarden waaraan moet worden voldaan. In onderhavige ruimtelijke onderbouwing is onderbouwd op welke manier aan deze voorwaarden, opgenomen onder artikel 2 van de Beleidsregels Plattelandswoningen 2014, is voldaan. Het betreft de volgende voorwaarden:

- a. Verzoeken tot aanwijzing van een plattelandswoning worden ingediend door of met instemming van de eigenaar van het bedrijf.*
- b. Ter plaatse van de woning moet nu, maar ook in de toekomst, een goed woon- en leefklimaat geboden kunnen worden. Van een goed woon- en leefmilieu is sprake indien:*
 - i. De geurbelasting lager is dan 11 odeureenheden in geval van intensieve agrarische bedrijven;*
 - ii. Er sprake is van een maximale geluidsbelasting van 50 dBA (etmaalwaarde) van bedrijfslawai;*

- c. Het achterblijvend bedrijf dient een economisch levensvatbaar bedrijf te zijn, hetzij zelfstandig, hetzij als onderdeel van een ander agrarisch bedrijf;
- d. Er dient sprake te zijn van een zorgvuldige landschappelijke inpassing van zowel de plattelandswoning als van het bedrijfsperceel;
- e. Voor zover de bestemming "Agrarisch Waarde - landschap en natuur" van toepassing is dient verevening plaats te vinden in de vorm van landschappelijke beplanting of een bijdrage aan de EHS;
- f. De aanwijzing mag niet leiden tot aanvraag van een nieuwe bedrijfswoning op enig termijn.
- g. Bij de bestemming van voormalige agrarische schuren/gebouwen tot plattelandswoning geldt tevens de volgende voorwaarden:
 - a. Alleen schuren/gebouwen waarvan de cultuurhistorische waarde is vastgesteld door een daartoe deskundige komen in aanmerking voor aanwijzing tot plattelandswoning;
 - b. Uit onderzoek moet blijken dat het gebouw niet meer op een economische rendabele manier gebruikt kan worden voor de agrarische bedrijfsvoering;
 - c. Bij omzetting tot een plattelandswoning moet de cultuurhistorische waarde behouden blijven;
- h. Aanwijzing van een plattelandswoning vindt plaats door middel van vaststelling van een bestemmingsplan of door verlening van een omgevingsvergunning op grond van artikel 2.12, eerste lid Wabo.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied aan de Vogelzang 1 is gelegen in het buitengebied tussen de kernen Overasselt (west) en Heumen (oost), in het zuiden van de provincie Gelderland. Het plangebied ligt op circa 1500 meter van de Autosnelweg A73 en op ruim 100 meter van de provinciale weg N846 (Valkstraat). Op ruim 300 meter ten zuiden van het plangebied stroomt rivier de Maas, dat tevens de (natuurlijke) grens vormt tussen de provincies Gelderland en Noord-Brabant. Een en ander is weergegeven op onderstaande afbeelding.

Afbeelding 1: luchtfoto met de globale ligging van het plangebied (bron: bing.com)

Globale ligging plangebied

Onder onderstaande afbeelding is het plangebied met globale begrenzing weergegeven. Uit deze luchtfoto blijkt dat het plangebied zich bevindt in een landelijke omgeving en een groene inrichting kent.

Afbeelding 2: luchtfoto met de globale begrenzing van het plangebied (bron: bing.com)

 Plangebied Vogelzang 1

1.3 Doel ruimtelijke onderbouwing

In de ruimtelijke onderbouwing wordt aandacht besteed aan de ruimtelijke en milieuhygiënische effecten van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. Uit de ruimtelijke onderbouwing moet dus blijken hoe het plan zich verhoudt – zowel in negatieve als positieve zin – tot de aanwezige functies en waarden op het plangebied en de directe omgeving ervan. In dit kader worden, behalve het ruimtelijk-planologische beleid en de landschappelijke toets, alle ruimtelijke en milieukundige aspecten nader beschouwd.

Alvorens het plan kan worden gerealiseerd, dient aan een aantal deels juridische randvoorwaarden te worden voldaan. Het betreft daarbij met name de volgende vier voorwaarden:

1. het motiveren van de afwijking van de geldende bestemming middels het opstellen van de 'goede ruimtelijke onderbouwing' als basis voor het verlenen van de omgevingsvergunning;
2. het met de ruimtelijke onderbouwing aantonen van de ruimtelijk-fysieke, logistieke en milieuhygiënische aanvaardbaarheid;
3. het aanvragen en verlenen van de noodzakelijke omgevingsvergunning.

Met deze ruimtelijke onderbouwing wordt derhalve een planologisch-juridische basis gelegd om het plan te kunnen realiseren.

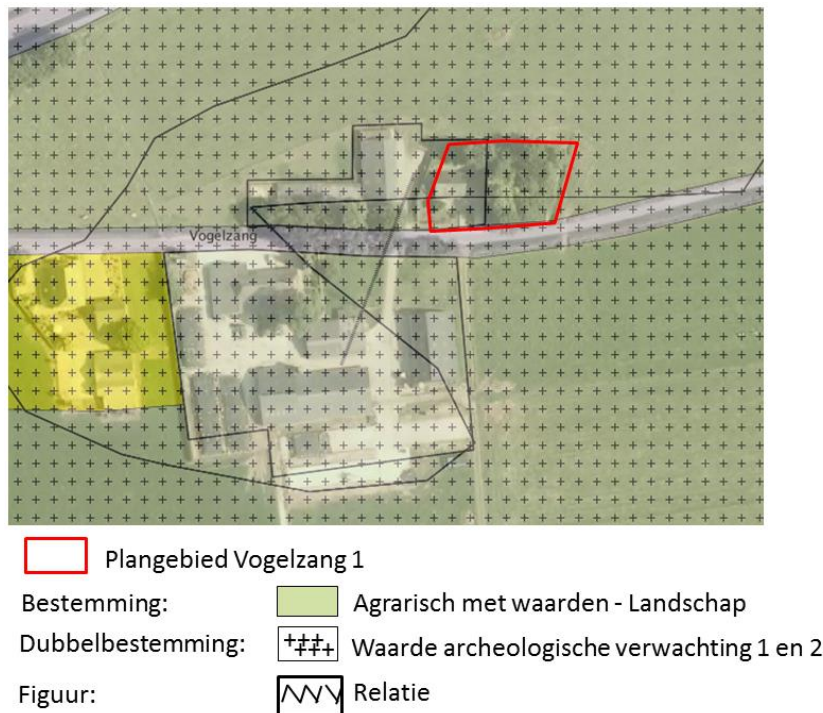
Zoals in het verdere vervolg van deze ruimtelijke onderbouwing zal blijken, heeft het bouwplan geen negatieve ruimtelijk-fysieke, logistieke en milieuhygiënische gevolgen voor het plangebied en de directe omgeving ervan.

1.4 Vigerend bestemmingsplan

Binnen het plangebied vigeert het bestemmingsplan "Buitengebied Heumen 2009" van de gemeente Heumen. De vigerende bestemming is 'Agrarisch met waarden - Landschap' en ook rusten de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 1' en 'Waarde - Archeologie 2' op gedeelten van het plangebied. Verder is er een 'Relatie' met het perceel aan de overzijde het plangebied, welke in het verleden via het bestemmingsplan formeel-juridisch is vastgelegd. Het plangebied kan tot op heden niet los worden gezien

van het perceel aan de overzijde van de Vogelzang. Een en ander blijkt uit de verbeelding van het vigerend bestemmingsplan, waarvan een uitsnede is opgenomen in navolgende afbeelding.

Afbeelding 3: uitsnede verbeelding vigerend bestemmingplan "Buitengebied Heumen 2009".

Ten aanzien van de bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschap' geldt dat, onder verschillende voorwaarden, de aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- de uitoefening van het ter plaatse gevestigde agrarisch bedrijf;
- maximaal één bedrijfswoning per bedrijf dan wel het bestaande aantal bedrijfswoningen;
- aan huis verbonden beroeps- en/of bedrijfsmatige activiteiten en/of bed&breakfast in bestaande hoofd- en bijgebouwen;
- behoud en ontwikkeling van de aanwezige landschappelijke waarden;
- extensief recreatief medegebruik;
- kamperen bij de boer;
- paardenbakken binnen het bouwvlak;
- voorzieningen voor de waterhuishouding.

De voor 'Waarde - Archeologische verwachting 1' en 'Waarde - Archeologische verwachting 2' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor doeleinden ter bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden.

De aanduiding relatie heeft dus betrekking op het woonhuis dat formeel-juridisch niet los kan worden gezien van het agrarisch bedrijf gelegen aan de overzijde van het plangebied waarop deze ruimtelijke onderbouwing betrekking heeft.

De afwijking met onderhavig plan ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan zit in het feit dat ter plaatse een bedrijfswoning is toegestaan. Het oprichten of wijzigen van een bedrijfswoning naar een burgerwoning / plattelandswoning is op basis van de bestemmingsomschrijving 'Agrarisch met waarden – Landschap' niet toegestaan. Het feit dat er gesproken wordt over een bedrijfswoning heeft alles te maken met de relatie die

het woonhuis op het perceel van Vogelzang 1 heeft met het agrarisch bedrijf behorende tot het adres Vogelzang 8, aan de overzijde.

1.5 Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken wordt aandacht besteed aan de verschillende aspecten van de ruimtelijke onderbouwing. In hoofdstuk 2 wordt een korte beschrijving gegeven van het plan. In hoofdstuk 3 komt het ruimtelijk beleidskader aan bod. Voor een beschrijving van de milieuhygiënische en ruimtelijke aspecten en in feite de motivatie dat wordt voldaan aan de wijzigingsvoorwaarden en –criteria wordt verwezen naar hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 van deze ruimtelijke onderbouwing vindt de toetsing van de criteria, zoals opgenomen onder artikel 2 van de Beleidsregels Plattelandswoningen 2014, tot het van functie wijzigen van een agrarische bedrijfswoning naar een burgerwoning, plaats. Hoofdstuk 6 tot slot gaat in op het onderdeel van de economische uitvoerbaarheid.

2. Beschrijving bestaande en gewenste situatie

2.1 Bestaande situatie

Op de locatie Vogelzang 1 is een woning aanwezig. Deze agrarische bedrijfswoning, gekoppeld aan het agrarisch bedrijf gelegen aan de Vogelzang 8, is reeds 25 jaar in gebruik als burgerwoning in het buitengebied. Dit is een formeel strijdige situatie, in die zin dat een agrarische bedrijfswoning wordt bewoond door een burger.

2.2 Planbeschrijving

Het plan betreft geen bouwwerkzaamheden die een wijziging van het vigerende bestemmingsplan behoeven. Ten grondslag aan deze ruimtelijke onderbouwing ligt enkel en alleen de functiewijziging van bedrijfswoning naar burgerwoning – plattelandswoning ter plaatse van de Vogelzang 1. Een en ander heeft dus geen fysieke ingrepen tot gevolg. Ook voor de omgeving zal er in de feitelijke situatie dus geen verandering plaatsvinden.

3. Ruimtelijk beleidskader

Wat betreft de verantwoordelijkheidstoedeling en bevoegdheidsverdeling zijn het Rijk, de provincies en de gemeenten voortaan verantwoordelijk voor hun eigen belangen. Rijk en provincies beschikken in de Wet ruimtelijke ordening over dezelfde bevoegdheden als gemeenten om hun eigen ruimtelijke belangen te kunnen uitvoeren. Er kan slechts sprake zijn van bemoeienis van Rijk of provincie met de gemeente, indien dat noodzakelijk is vanwege een nationaal respectievelijk provinciaal belang.

Daarnaast kunnen het Rijk en de provincies algemeen verbindende regels uitvaardigen en aanwijzingen geven om hun belangen veilig te stellen.

Zoals hierna in hoofdstuk 3, 4 en 5 zal blijken, past de voorziene bestemming 'Wonen' binnen de voorwaarden, zoals opgenomen onder artikel 2 van de Beleidsregels Plattelandswoningen van de gemeente Heumen. In het kader van het bestemmingsplan "Buitengebied Heumen 2009" zoals dat nu vigeert, is reeds een beleidsmatige afweging gemaakt. Het is derhalve niet noodzakelijk om in het kader van deze ruimtelijke onderbouwing een beleidsmatige afweging te maken, ook niet omdat in de tussentijd geen nieuw beleid is geformuleerd dat van invloed is op deze afweging. Wel is in deze onderbouwing kort en bondig verantwoord dat de voorgenomen functiewijziging van een woonhuis in het buitengebied, ter plaatse van de Vogelzang 1, passend is in het vigerende beleid van de Rijksoverheid en de provincie Gelderland. In hoofdstuk 5 van deze ruimtelijke onderbouwing vindt de finale toetsing aan de voorwaarden plaats, zoals deze zijn opgenomen onder artikel 2 van de Beleidsregels Plattelandswoningen 2014. Dit betreft de toetsing aan het gemeentelijk beleid in zoverre als dat betrekking heeft op onderhavig planvoornemen.

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte(SVIR) en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft het kabinet een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. De structuurvisie benoemt 13 onderwerpen van nationaal ruimtelijk belang. Het merendeel van die onderwerpen betreft specifieke gebieden zoals de mainportontwikkeling van Rotterdam en Schiphol, de bescherming van de waterveiligheid aan de kust en rond de grote rivieren, bescherming en behoud van de Waddenzee en enkele werelderfgoederen, de uitoefening van defensietaken, Ecologische hoofdstructuur, elektriciteitsvoorziening, toekomstige uitbreiding hoofd(spoor)wegennet en de veiligheid rond Rijkswaagen.

Een onderwerp dat niet aan bepaalde gebieden gebonden is, is duurzame verstedelijking. Voor dit onderwerp introduceert het Rijk de 'ladder voor duurzame verstedelijking' waarmee zorgvuldig ruimtegebruik door optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden en het voorkomen van overprogrammering worden nagestreefd. Provincies en gemeenten dienen in hun ruimtelijke besluiten te motiveren of een nieuwe stedelijke ontwikkeling in een actuele regionale behoefte voorziet. Als dat het geval is dient gekeken te worden of deze in bestaand stedelijk gebied past (inbreiding). Pas als dat niet het geval is komt uitbreiding in beeld onder voorwaarde van een optimale ontsluiting door verschillende vervoersmodaliteiten.

In het Barro heeft het Rijk voor deze onderwerpen regels opgesteld waarmee het SVIR juridisch verankerd is richting lagere overheden. Via het Besluit ruimtelijke ordening en het Besluit omgevingsrecht zijn deze regels aanvullend verankerd.

In de structuurvisie worden, naast de onderwerpen van nationaal belang, accenten geplaatst op het gebied van bestuurlijke verantwoordelijkheden. Het beleid betekent een decentralisatie van rijkstaken en bevoegdheden. Het Rijk gaat zo min mogelijk op de stoel van provincies en gemeenten zitten en lagere overheden, burgers en bedrijven krijgen, zolang het nationaal belang niet in het geding is, de ruimte om oplossingen te creëren.

Doorwerking plangebied

De SVIR richt zich op onderwerpen van nationaal ruimtelijk belang. Het voorliggend initiatief ligt niet in een gebied dat van belang is voor het nationaal functioneren. Het Barro geeft in die zin geen regels voor het plangebied. Daarnaast is het project van een dusdanig geringe omvang, zonder bouwactiviteiten, dat het niet wezenlijk onverenigbaar is met de strekking van de ladder voor duurzame verstedelijking. Met de functiewijziging die plaatsvindt op een bestaande bouwwerk, in het buitengebied van de gemeente Heumen, wordt geen afbreuk gedaan aan de doelstellingen en uitgangspunten opgesteld in het beleid van de Rijksoverheid.

3.2 Provinciaal beleid

Streekplan Gelderland (2005)

Het Streekplan Gelderland 2005 is door Provinciale Staten van Gelderland vastgesteld op 29 juni 2005. Een streekplan geeft de beleidskaders aan voor de ruimtelijke ontwikkelingen in de komende 10 jaar. Dit streekplan is er op gericht de verschillende functies in regionaal verband een zodanige plek te geven dat de ruimtelijke kwaliteiten worden versterkt en er zuinig en zorgvuldig met de ruimte wordt omgegaan. Met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening per 1 juli 2008 heeft het Streekplan Gelderland 2005 de status van een structuurvisie gekregen. Dat betekent dat de inhoud van het streekplan voor de provincie de basis blijft voor haar eigen optreden in de ruimtelijke ordening.

De hoofddoelstelling van het Gelders ruimtelijk beleid voor de periode 2005-2015 is om de ruimtebehoefte zorgvuldig in regionaal verband te accommoderen en te bevorderen dat publieke (rijk, provincie, gemeenten, waterschappen) en private partijen de benodigde ruimte vinden, op een wijze die meervoudig ruimtegebruik stimuleert, duurzaam is en de regionale verscheidenheid versterkt, gebruik makend van de aanwezige identiteiten en ruimtelijke kenmerken.

Hierbij hanteert de provincie de volgende doelen als uitwerking van de hoofddoelstelling:

- sterke stedelijke netwerken en regionale centra bevorderen;
- versterken van de economische kracht en de concurrentiepositie van Gelderland;
- bevorderen van een duurzame toeristische-recreatieve sector in Gelderland met een bovengemiddelde groei;
- de vitaliteit van het landelijk gebied en de leefbaarheid van daarin aanwezige kernen versterken;
- de waardevolle landschappen verbeteren en de Ecologische Hoofdstructuur realiseren;
- de watersystemen veilig en duurzaam afstemmen op de veranderende water aan- en afvoer en de benodigde waterkwaliteit;
- een gezonde en veilige milieu(basis)kwaliteit bewerkstelligen;
- met ruimtelijk beleid bijdragen aan de verbetering van de bereikbaarheid van en in de provincie;
- bijdragen aan een evenwichtige regionaal gedifferentieerde ruimtelijke ontwikkeling, door de cultuurhistorische identiteiten en ruimtelijke kenmerken als inspiratiebron te hanteren in de ruimtelijke planning.

Doorwerking plangebied

Het Streekplan Gelderland geeft geen specifiek beleid voor het van functie wijzigen van bedrijfswoning naar burgerwoning in het buitengebied. De provincie streeft in het algemeen naar duurzaamheid en reductie van bebouwing in het buitengebied. Deze laatste heeft vooral betrekking op functiewijziging van agrarische bedrijven als geheel naar burgerwoningen en stedelijke functies in het buitengebied. In onderhavig geval betreft het de functiewijziging van een bestaande woning, waarbij het hoofddoel en gebruiksfunctie van het bouwwerk (wonen) in de praktijk ongewijzigd blijft.

Ruimtelijke Verordening Gelderland

De Ruimtelijke verordening Gelderland is een uitwerking van de algemene regels die de provincie heeft opgesteld op basis van het Streekplan/Structuurvisie. In december 2010 hebben Provinciale Staten van Gelderland de Ruimtelijke Verordening Gelderland (RVG) vastgesteld. Met de RVG stelt de provincie regels aan bestemmingsplannen van gemeenten. De regelingen in de RVG zijn gebaseerd op de provinciale structuurvisie (voorheen Streekplan 2005), streekplanuitwerkingen en -herzieningen. De verordening is slechts een juridische vertaling van dit beleid, er is geen nieuw beleid aan toegevoegd. De onderwerpen die de provincie belangrijk vindt en waarvoor regels in de verordening zijn opgenomen, zijn onder andere verstedelijking, wonen, waardevolle landschappen en EHS. Van belang is dat bestemmingsplannen waarbij een provinciaal belang in het geding is, de voorziene ruimtelijke ontwikkeling niet in strijd is met dit provinciaal belang.

Doorwerking plangebied

De Ruimtelijke Verordening geeft geen specifiek beleid voor het een functiewijziging in het buitengebied zoals de initiatiefnemer met onderhavig planvoornemen voorstaat. In onderhavige situatie is sprake van reeds bestaande bebouwing, met een woonfunctie, in het buitengebied. De functiewijziging zorgt niet voor een toename van de hoeveelheid bebouwing. De Ruimtelijke Verordening staat hiermee de uitvoering van het initiatief niet in de weg en het initiatief doet geen afbreuk aan de doelstelling zoals opgenomen in de RVG.

4. Milieuhygiënische aspecten

Er bestaat een duidelijke relatie tussen milieubeleid en ruimtelijke ordening. De beleidsvelden groeien naar elkaar toe. De milieukwaliteit vormt een belangrijke afweging bij de ontwikkelingsmogelijkheden van ruimtelijke functies. Bij de afweging van het al dan niet toelaten van bepaalde ruimtelijke ontwikkelingen, dient onderzocht te worden welke milieuaspecten daarbij een rol kunnen spelen. Tevens is het van belang milieubelastende functies, zoals bedrijfsactiviteiten, ruimtelijk te scheiden ten opzichte van milieugevoelige functies, zoals woningen.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de milieu- en ruimtelijke aspecten die van belang zijn bij de functiewijziging aan de Vogelzang 1. De resultaten van de quickscan / onderzoeken naar de milieukundige haalbaarheid worden beschreven en er wordt aan de andere – ruimtelijk relevante – waarden en omgevingsaspecten, zoals verkeer en mobiliteit, getoetst. De thema's die aan bod komen, hebben direct of indirect betrekking op de voorgenomen planontwikkeling.

4.1 Geluid

Doelstelling en (wettelijk) beleidskader

Bij de realisatie van geluidgevoelige bestemmingen, zoals woningen, in de nabijheid van wegen dient in het bestemmingsplan aandacht besteed te worden aan de akoestische omstandigheden. De gevels van de woningen ondervinden namelijk een geluidbelasting ten gevolge van het wegverkeer in de omgeving.

De verplichting tot uitvoering van een akoestisch onderzoek is vastgelegd in de Wet geluidhinder. De Wet geluidhinder bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai, industrielawaai en luchtvaartlawaai. De Wet geluidhinder geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan, indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidzone van een bestaande geluidbron of indien het plan een nieuwe geluidbron mogelijk maakt.

De Wet geluidhinder bepaalt in hoeverre het bouwen op een locatie is toegestaan, het Bouwbesluit bevat onder meer eisen die aan de geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie van het gebouw worden gesteld. Deze worden onder meer bepaald door de hoogte van de geluidbelasting, het type buitengeluid en de gebruiksfunctie.

Motivering en conclusies geluid voor bouwplan(locatie)

De volgende objecten worden in Wet geluidhinder beschermd:

- woningen;
- andere geluidgevoelige gebouwen;
- geluidgevoelige terreinen.

Wegverkeerslawaai

Ten behoeve van het planvoornemen heeft geen onderzoek plaatsgevonden naar mogelijk geluidhinder. Een woning is een geluidgevoelig object, maar in onderhavige situatie betreft het een bestaande woning die van functie wijzigt. Het gebruik van het bouwwerk zal in de feitelijke situatie niet wijzigen. Ook zullen geen bouwwerkzaamheden worden uitgevoerd welke op enigerlei wijze van invloed zijn op geluidproductie of geluidhinder. Het wegverkeerslawaai levert derhalve geen belemmeringen op voor het plan. Het verblijfsklimaat ter plaatse van het plangebied is gewaarborgd.

Industrielawaai

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen bedrijven gelegen die in belangrijke mate geluidhinder kunnen veroorzaken. Er is verder geen geluidzone industrielawaai aanwezig nabij het plangebied. Nader onderzoek naar de gevolgen van industrielawaai is derhalve niet noodzakelijk.

Wel is de woning aan de Vogelzang 1 op korte afstand gelegen van het agrarisch bedrijf waartoe de woning in de vigerende situatie deel uitmaakt. Echter is bescherming ten aanzien van 'eigen bedrijf' conform de wet geluidhinder niet vereist. Daarbij kan tevens worden vermeld dat er in de feitelijke situatie geen wijzigingen in geluidproductie zullen plaatsvinden.

Spoorweglawaai

In de directe omgeving van het plangebied is geen actieve spoorlijn gelegen. Nader onderzoek naar de gevolgen van spoorweglawaai is derhalve niet noodzakelijk.

Vliegtuiglawaai

Het plangebied is niet gelegen nabij een (militair) vliegveld. Nader onderzoek naar de gevolgen van vliegtuiglawaai is derhalve niet noodzakelijk.

Stiltegebieden

Blijkens de kaarten, behorend bij de Milieuverordening Gelderland, is het plangebied niet gelegen in of nabij een stiltecentrum.

Algehele conclusie

Vanuit akoestisch oogpunt levert het plan geen belemmeringen op.

4.2 Milieuzonering / hinderlijke bedrijvigheid

Doelstelling en (wettelijk) beleidskader

Het doel van milieuzonering is om te komen tot een optimale kwaliteit van de leefomgeving. Instrumenten van ruimtelijke ordening en milieu kunnen elkaar daarbij ondersteunen. Om tot een optimale invulling van de ruimte te komen, onderscheidt de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in haar brochure Bedrijven en Milieuzonering (editie 2009) twee omgevingstypen:

1. omgevingstype rustige woonwijk of rustig buitengebied;
2. omgevingstype gemengd gebied.

Ad. 1

Een 'rustige woonwijk' is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van wijkgebonden voorzieningen komen vrijwel geen andere functies (zoals bedrijven of kantoren) voor. Langs de randen (in de overgang naar mogelijke bedrijfsfuncties) is weinig verstoring door verkeer. Een vergelijkbaar omgevingstype qua aanvaardbare milieubelasting is een 'rustig buitengebied' (eventueel inclusief verblijfsrecreatie), een stiltegebied of een natuurgebied.

Ad. 2

Een 'gemengd gebied' is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor, zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Geluid is voor de te hanteren afstand van milieubelastende activiteiten veelal bepalend.

Vervolgens worden in de brochure, op basis van een aantal factoren (geur, stof, geluid en gevaar), richtafstanden genoemd tussen verschillende bedrijfstypen en omgevingstype 'rustige woonwijk' of 'rustig buitengebied', waarmee gemeenten bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening kunnen houden. Indien sprake is van het

omgevingstype 'gemengd gebied', dan kunnen de richtafstanden – zonder dat dit ten koste gaat van het woon- en leefklimaat en het functioneren van bedrijven – met één afstandsstap worden verlaagd.

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De Wgv geeft normen voor de geurbelasting die een intensieve veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object, bijvoorbeeld een woning. De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-Stacks vergunning. Dit geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden. De Regeling geurhinder en veehouderij is gepubliceerd op 18 december 2006.

Motivering en conclusies milieuzonering en hinderlijke bedrijvigheid voor bouwplan(locatie)

Geurhinder (Wgv)

Ten opzichte van het plangebied aan de Vogelzang 1 is Vogelzang 3 de dichtstbij gelegen veehouderij. Deze veehouderij heeft een geuremissie van 7510,40 odour-units. Met deze geuremissie in relatie tot de afstand zal de geurbelasting op onderhavig plan met daartoe behorende burgerwoning lager zijn dan 11 odour-eenheden.

Milieuzonering (categorie-indeling bedrijven)

Het plangebied en de omgeving ervan kunnen worden aangemerkt als het omgevingstype 'rustig buitengebied'. In de directe nabijheid van het plangebied zijn niet meer dan enkele agrarische bedrijven gevestigd. Eerder in deze paragraaf is al aandacht besteed aan de geurhinder die deze bedrijven tot gevolg hebben. Geurhinder vormt geen knelpunt.

Algehele conclusie

In en nabij het plangebied zijn geen bedrijven gelegen die conform de richtafstanden uit de voormelde VNG-brochure een belemmering zouden kunnen vormen voor de planvorming (en andersom). Naast de ruimtelijke ordeningaspecten is verder het Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer (Barim/Wm/Bor) van toepassing. In dit besluit zijn voorschriften opgenomen waaraan de bedrijven zich dienen te houden om schade, gevaar of hinder naar de omgeving te voorkomen of zo veel mogelijk te beperken.

Op basis van bovenstaande constatering kan worden gesteld dat in de nabijheid van het plangebied geen sprake is van geen bedrijvigheid welke een mogelijke belemmering vormt voor het initiatief. Daarnaast levert het initiatief ook geen belemmering op voor omliggende bedrijven en woonfuncties.

Bezien vanuit het oogpunt van 'inwaartse milieuzonering' komt er in de nabijheid van het plangebied dus geen bedrijvigheid voor welke een mogelijke belemmering vormt voor het onderliggende initiatief. Daarnaast levert het initiatief, vanuit het oogpunt van 'uitwaartse zonering', ook geen belemmering op voor omliggende bedrijven. Dit betekent dat er vanuit de aspecten milieuzonering en hinderlijke bedrijvigheid geen belemmeringen zijn voor het plan.

4.3 Externe veiligheid, kabels en leidingen

Doelstelling en (wettelijk) beleidskader

Het externe veiligheidsbeleid is bedoeld om de risico's voor de omgeving ten aanzien van handelingen met gevaarlijke stoffen te beperken en te beheersen. De wetgeving is gericht op het gebruiken, opslaan en productie van gevaarlijke stoffen binnen

inrichtingen, als wel het transport van gevaarlijke stoffen. In het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) zijn de richtlijnen ten aanzien van inrichtingen opgenomen. Daarnaast zijn er richtlijnen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. In deze regelgeving is de verplichting opgenomen om in ruimtelijke plannen de ontwikkelingen te toetsen op het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Externe veiligheid heeft dus betrekking op situaties waar iets mis zou kunnen gaan met gevaarlijke stoffen, waardoor mensen gevaar lopen. Voorbeelden van risicobronnen en risicovolle activiteiten zijn: productie, gebruik of opslag en transport van gevaarlijke stoffen (LPG-tankstations en fabrieken, routes voor gevaarlijke stoffen, leidingen).

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico is de kans per jaar dat een onbeschermd individu overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dit plaatsgebonden risico wordt vertaald naar een risicocontour rondom een risicobron (bijvoorbeeld een inrichting of een weg). De maatgevende grens is de 10^{-6} contour, dit is de kans van 1 op 1 miljoen dat een onbeschermd persoon omkomt per jaar.

Groepsrisico

Het groepsrisico is de kans dat een groep van 10 of meer personen gelijktijdig overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico is bedoeld om een inschatting te maken ten aanzien van de maatschappelijke ontwrichting in het geval van een calamiteit. Voor het groepsrisico geldt een oriëntatiewaarde in de verantwoording (dit betekent dat er gemotiveerd van mag worden afgeweken).

Elke verandering van het groepsrisico in het invloedsgebied van een risicobron moet verantwoord worden. Hierbij moet ingegaan worden op de wijze waarop deze verandering in het groepsrisico is betrokken bij de besluitvorming. Tevens moeten kwalitatieve aspecten beoordeeld worden, zoals zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid.

Kabels en (buis)leidingen

Transport van gevaarlijke stoffen vindt plaats over de weg, het spoor, het water en door buisleidingen. Tijdens het transport kunnen dingen misgaan waardoor de gevaarlijke lading kan ontbranden of exploderen of waardoor er bijvoorbeeld giftige gassen ontsnappen via een lek of breuk. Bij risicovolle buisleidingen kan gedacht worden aan (hogedruk) transport van aardgas, maar ook van olie, benzine, kerosine, chemische producten en industriële gassen. Deze stoffen kunnen giftig, licht ontvlambaar of brandbaar zijn. Buisleidingen lopen meestal ondergronds, maar kunnen soms ook bovengronds voorkomen.

De grootste kans op een beschadiging aan een buisleiding ontstaat door graafwerkzaamheden. Denk hierbij aan werkzaamheden aan gas-, olie- en waterleidingen in de grond, of kabels voor stroom, TV, telefoon en internet. De risicokaart toont alle aardgasleidingen vanaf een diameter van 50 mm en een druk van 16 bar, alle buisleidingen voor brandbare vloeistoffen vanaf een diameter van 100 mm en alle overige buisleidingen waarvan geldt dat er een overschrijding van de wettelijke norm is op 5 meter afstand van de buis. Deze wettelijke norm is het plaatsgebonden risico 10^{-6} .

Het Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen (Bevb) is op 1 januari 2011 in werking getreden. In het Besluit externe veiligheid buisleidingen zoals dit per 1 januari 2011 geldt, staan veiligheidseisen voor de exploitant en de gemeente. Exploitanten hebben een zorgplicht en moeten ervoor zorgen dat hun buisleidingen veilig zijn. Gemeenten moeten buisleidingen in hun bestemmingsplan opnemen en bij nieuwbouw zorgen voor genoeg afstand tot de buisleidingen.

Motivering en conclusies externe veiligheid voor bouwplan(locatie)

Externe veiligheid inrichtingen

Op basis van de Risicokaart van de provincie Gelderland kan worden geconcludeerd dat in de directe omgeving van het plangebied geen risicovolle inrichting ligt. Het plangebied ligt derhalve niet binnen PR-contouren en GR-invloedsgebieden van risicovolle (Bevi)inrichtingen.

Externe veiligheid vervoer

Vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor of binnenwateren is geregeld in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (WVGS) en de daarop gebaseerde Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen. Op basis van deze circulaire kunnen langs wegen, spoorwegen en vaarwegen PR-contouren 10^{-6} en 10^{-5} en het GR bepaald worden. De juridische binding van deze contouren voor bestaande en nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten is grotendeels gelijk aan het Bevi. Dat geldt ook voor de rol van het GR.

Het Rijk heeft in begin 2003 nieuwe risicoatlassen uitgebracht voor het transport van gevaarlijke stoffen over Rijkswegen, spoorwegen, vaarwegen en buisleidingen. De atlassen geven gerelateerd aan het aantal/de hoeveelheid vervoerde gevaarlijke stoffen, inzicht in (bijna) knelpunten ten aanzien van in voorbereiding zijnde risiconormering. In en in de directe nabijheid van het projectgebied is vervoer van gevaarlijke stoffen toegestaan. Voor zover het gaat om het vervoer van gevaarlijke stoffen zijn met name de rijks-, provinciale- en spoorwegen van belang.

Het plangebied is gelegen aan de Vogelzang. Voor deze weg is de PR-contour 10^{-6} /jr. niet berekenbaar. Dit houdt in dat voor dit aspect geen knelpunt aanwezig is. Ook de oriënterende waarde van het groepsrisico wordt niet overschreden. Er ontstaan geen groter veiligheidsrisico en ook geen extra belemmeringen naar de omgeving toe.

Besluit externe veiligheid buisleidingen

De risicokaart toont geen aanwezigheid van een (hoge druk) gasleiding op korte afstand van het plangebied.

Overige kabels en (buis)leidingen

Nutsbedrijven eisen dat kabels en leidingen in het openbaar gebied (komen te) liggen. De initiatienemer van onderliggend bouwplan is verplicht zorg te dragen voor een door gemeente en nutsbedrijven geaccordeerde wijze van aansluiting.

De kleinere leidingen worden voorafgaand aan eventuele bouwwerkzaamheden middels een KLIC-melding in kaart gebracht.

Overige zonering

Er zijn in en nabij het plangebied waterkeringen, straalpaden, invliegfunnels of molenbiotopen aanwezig waarvan de aanwezigheid van invloed kan zijn op de ontwikkelingen in het plangebied.

Algehele conclusie

Gesteld kan worden dat de voorgenomen ontwikkelingen zelf geen extern veiligheidsrisico vormt. Voor wat betreft externe veiligheid zijn er naar de omgeving toe geen belemmeringen te verwachten. Uitgebreid onderzoek naar externe veiligheid is na deze quickscan dan ook niet nodig.

4.4 Milieueffectrapportage

Doelstelling en (wettelijk) beleidskader

Het voorkomen van aantasting van het milieu is van groot maatschappelijk belang. Het is daarom zaak om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming te betrekken. Om

hier in de praktijk vorm aan te geven is de milieueffectrapportage ontwikkeld (zie met name hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer).

Gemeenten en provincies moeten per 1 april 2011 ook bij kleine bouwprojecten beoordelen of een milieueffectrapportage (MER) nodig is, via een zogenaamde m.e.r.-beoordeling. Achterliggende gedachte hierbij is dat ook kleine projecten het milieu relatief zwaar kunnen belasten en ook bij kleine projecten van geval tot geval moet worden beoordeeld of een MER nodig is.

Een m.e.r.-beoordeling is een toets van het bevoegd gezag om te beoordelen of bij een project belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden. Wanneer uit de toets blijkt dat er belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden moet er een m.e.r.-procedure worden doorlopen. Met andere woorden dan is het opstellen van een MER nodig.

Conclusie voor bestemmingsplan(gebied)

In de bijlage bij het Besluit MER is opgenomen welke activiteiten m.e.r.-plichtig zijn (de C-lijst) en welke activiteiten m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn (de D-lijst). De aan dit bestemmingsplan ten grondslag liggende ruimtelijke ontwikkelingen zijn niet m.e.r.-plichtig en niet m.e.r.-beoordelingsplichtig.

Verder blijkt uit de overige relevante milieuparagrafen van dit bestemmingsplan dat het niet gaat om 'belangrijke nadelige gevolgen' waarbij een m.e.r.-beoordeling uitgevoerd dient te worden.

4.5 Bodem

Doelstelling en (wettelijk) beleidskader

Het doel van de bodemtoets bij ruimtelijke plannen is de bescherming van de bodem. Een bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd om te kunnen beoordelen of de bodem geschikt is voor de geplande functie en of er sprake is van een eventuele saneringsnoodzaak. Artikel 9 van het Besluit ruimtelijke ordening bepaalt dat bij een ruimtelijk plan rekening gehouden moet worden met de bodemkwaliteit ter plaatse. De reden hiervoor is dat eventueel aanwezige bodemverontreiniging van groot belang kan zijn voor de keuze van bepaalde bestemmingen en/of voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

De Woningwet bepaalt dat alleen nog voor bouwwerken die specifiek bedoeld zijn voor het verblijf van mensen, een bodemtoets uitgevoerd moet worden. Het betreft hier bouwwerken waarin dagelijks gedurende enige tijd dezelfde mensen verblijven, bijvoorbeeld om te wonen en werken, onderwijs te geven of te genieten. Voorbeelden van bouwwerken waar sprake is van structureel verblijf door mensen zijn woningen, scholen, kantoren maar ook recreatiewoningen en sportkantines.

Motivering en conclusies bodem voor bouwplan(locatie)

Aan de Vogelzang 1 worden geen nieuwe bouwwerken opgericht. Ook vinden er geen uitbreidingen van de huidige bebouwing plaats. Mocht dat in een later stadium toch de wens zijn van de huidige of nieuwe bewoner(s) zijn, dan zal daar eventueel een vergunning voor moeten worden aangevraagd. Te zijner tijd kan dan een omgevingsvergunningprocedure worden doorlopen om een aanbouw of oprichting van een vrijstaand bijgebouw mogelijk te maken. Een aanvullend bodemonderzoek zou dan één van de vereisten van bevoegd gezag kunnen zijn, om dergelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. Tot die tijd wordt de grond niet geroerd, is de bodem beschermd en is een bodemonderzoek niet noodzakelijk.

4.6 Water

Doelstelling en (wettelijk) beleidskader

Bij de watertoets gaat het om het verantwoorden van de waterhuishoudelijke aspecten bij ruimtelijke plannen en besluiten. Met behulp van de watertoets wordt er naar gestreefd om het waterhuishoudkundig aspect in combinatie met het ruimtelijke beleid toe te passen op het beoogde plangebied, waarbij op basis van de voorgenomen ontwikkelingen gezocht is naar een hydrologisch neutrale oplossingsrichting.

De watertoets is wettelijk verankerd in artikel 5.1.3 van het Besluit ruimtelijke ordening. Dit besluit verplicht tot het opnemen van 'een beschrijving van de wijze waarop in het bestemmingsplan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding' in de toelichting van ruimtelijke plannen van provincies, regionale openbare lichamen en gemeenten in het kader van de Wro.

Vanuit verschillende overheidsniveaus zijn beleid en uitgangspunten geformuleerd voor wat betreft de omgang met afstromend hemelwater. De belangrijkste uitgangspunten hierbij zijn het hydrologisch neutraal ontwikkelen en het doorlopen van de volgorde 'hergebruik-vasthouden-berging-afvoer'.

Het plangebied valt binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland. Ook voor het Waterschap Rivierenland is hydrologisch neutraal ontwikkelen speerpunt bij ruimtelijke ingrepen in haar beheersgebied.

Het waterschap heeft een beleidsnota met uitgangspunten ten behoeve van de watertoets. Hierbij staan de volgende principes centraal:

- wateroverlastvrij bestemmen;
- gescheiden houden van vuil water en schoon hemelwater;
- doorlopen van de afwegingsstappen: 'hergebruik - infiltratie - buffering - afvoer';
- hydrologisch neutraal bouwen;
- water als kans;
- meervoudig ruimtegebruik;
- voorkomen van vervuiling
- rekening houden met waterschapsbelangen.

De voornoemde principes liggen in lijn met het landelijke beleid ten aanzien van de watertoets. Gestreefd dient te worden naar een waterhuishoudkundig minimaal gelijkwaardige situatie. Het belangrijkste gegeven is het geohydrologisch compenseren van een eventuele toename van verharde oppervlakte, waardoor hemelwater versneld kan worden afgevoerd.

Doel van het toetsinstrumentarium is het bepalen van onder meer de benodigde hemelwaterinfiltratie en -berging ten behoeve van het hydrologisch neutraal ontwikkelen van een (nieuw) projectgebied. Concreet betekent dit dat er binnen de grenzen van het plangebied voor gezorgd moet worden dat:

- de hemelwaterafvoer niet toeneemt (geen toename van de afvoercoëfficiënt);
- de waterstanden in het open water niet toenemen;
- de grondwateraanvulling gelijk blijft (voor een gemiddeld nat jaar);
- de waterstanden in de infiltratievoorziening en de open waterberging voldoen aan de eisen voor de gemiddelde situatie en de T=10+10%-situatie en aan het advies voor de T=100+10%-situatie.

Conclusies water voor bouwplan(locatie)

Aan de Vogelzang 1 vindt geen directe uitbreiding van verhard oppervlak plaats. Mocht dat in een later stadium toch de wens zijn (in de vorm van oprichting van een bouwwerk of uitbreiding van bestaande bouwwerken), dan zal daar eventueel een vergunning voor

moeten worden aangevraagd. Te zijner tijd kan dan een omgevingsvergunningprocedure worden doorlopen om een aanbouw of oprichting van een bijgebouw mogelijk te maken. Een watertoets zou dan één van de vereisten van bevoegd gezag kunnen zijn om dergelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. Tot die tijd is met onderhavige ontwikkeling een hydrologisch neutrale situatie ter plaatse van het plangebied gewaarborgd.

4.7 Lucht

Doelstelling en (wettelijk) beleidskader

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen decennia in Nederland is verbeterd, voldoet ze nog steeds niet overal aan de normen. Met name fijn stof en stikstofdioxiden leveren problemen op.

Het doel van het luchtkwaliteitonderzoek is het geven van inzicht in de gevolgen van een plan voor de luchtkwaliteit om een goede luchtkwaliteit te kunnen garanderen. Daarom moet luchtkwaliteit al in een vroeg stadium van de planvorming worden meegewogen. Gegevens over de luchtkwaliteit worden verzameld om vervolgens te kunnen bepalen of er voor het doorgaan van het project al dan niet aanvullende maatregelen nodig zijn. In de praktijk zullen met name fijn stof en stikstofdioxiden moeten worden onderzocht. Daarnaast kan een goede ruimtelijke ordening met zich brengen dat een afweging wordt gemaakt rondom de aanvaardbaarheid van een project op een bepaalde locatie.

De luchtkwaliteit hoeft (artikel 5.16 Wet milieubeheer) geen belemmering te vormen voor ruimtelijke ontwikkelingen als:

- er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- een plan of project niet in betekenende mate (NIBM) bijdraagt;
- een project per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt;
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) dat tevens voorziet in maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren.

De luchtkwaliteit komt voort uit Europese wet- en regelgeving en de hoofdlijnen van de regelgeving zijn opgenomen in de Wet milieubeheer. In de Nederlandse wetgeving is opgenomen dat in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen beoordeeld moet worden welk effect de gewenste ontwikkeling heeft op de luchtkwaliteit. Er zijn echter situaties waarin een ontwikkeling 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan (de verslechtering) van de luchtkwaliteit. In het besluit 'niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en in de regeling 'niet in betekenende mate bijdragen' (Regeling NIBM) is aangegeven in welke gevallen hiervan sprake is.

Concreet is in het Besluit NIBM vastgelegd in welke gevallen een ontwikkeling niet in betekenende mate bijdraagt aan de concentratie van een bepaalde stof. Een ontwikkeling is NIBM als aannemelijk is gemaakt dat de ontwikkeling een toename van de concentratie veroorzaakt van maximaal 3%. De 3% grens wordt gedefinieerd als 3% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van fijn stof (PM10) of stikstofdioxide (NO₂). Dit komt overeen met 1,2 microgram/m³ voor zowel fijn stof en NO₂.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die sowieso niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Ook als het bevoegd gezag op een andere wijze, bijvoorbeeld door berekeningen, aannemelijk kan maken dat het geplande project

NIBM bijdraagt, kan toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit achterwege blijven.

De regeling geeft concrete getallen voor plannen die gaan over bijvoorbeeld de bouw van woningen en/of kantoren. De grens voor woningbouwplannen ligt bij 1% op 500 woningen. Als er twee ontsluitingswegen zijn, mag een grens van 1.000 woningen worden gehanteerd.

Op 15 januari 2009 is het Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen) in werking getreden die toeziet op het beschermen van bepaalde gevoelige groepen mensen (bijvoorbeeld kinderen, ouderen en zieken). De intentie van het Besluit gevoelige bestemmingen is dat bepaalde gebouwen (bijvoorbeeld scholen, kinderdagverblijven, bejaarden- en verzorgingstehuizen) niet meer worden gebouwd in gebieden waar de normen worden overschreden. Daartoe voorziet het besluit in zones waarbinnen luchtkwaliteitsonderzoek nodig is: 300 meter aan weerszijden van rijkswegen en 50 meter langs provinciale wegen, gemeten vanaf de rand van de weg. In de context van het besluit worden ziekenhuizen, woningen en sportaccommodaties niet als 'gevoelige bestemming' gezien.

Conclusies lucht voor bouwplan

Plannen hebben pas een negatief effect op de luchtkwaliteit, zodra de verkeersgeneratie in ruime mate toeneemt. Ter vergelijking; een effect op de luchtkwaliteit hoeft pas aangetoond te worden als de bouw van 1.500 woningen of 66.667 m² kantoor en de daarmee gepaard gaande verkeersgeneratie plaatsvindt.

Onderhavige plannen hebben uiteraard een veel lagere verkeersaantrekkende functie dan 1.500 nieuwe woningen of 66.667 m² nieuw kantooroppervlakte. Hierdoor valt het plan ruim onder de 3% grens voor PM₁₀ of NO₂. Het plan draagt dan ook 'niet in betekende mate' (NIBM) bij aan de luchtverontreiniging.

Gesteld kan worden dat de luchtkwaliteit zal voldoen aan de grenswaarden en dat de luchtkwaliteit verder geen belemmeringen vormt voor de te volgen procedure. Het plan voldoet aan de uitvoeringsregels uit het Besluit Nibm en de Regeling Nibm. Aanvullende berekeningen zijn in het kader van het aspect luchtkwaliteit niet aan de orde. Het aspect luchtkwaliteit levert derhalve geen beperking en/of belemmeringen op voor de planontwikkeling.

Verder geldt dat het plangebied niet is gelegen binnen een zone van 300 meter vanaf de rand van een Rijksweg en ook niet binnen een zone van 50 meter vanaf de rand van een provinciale weg. Hier kan nog aan worden toegevoegd dat woningen niet als 'gevoelige bestemmingen' gezien, zodat het Besluit gevoelige bestemmingen niet van toepassing is.

Het plan heeft derhalve geen negatieve invloed op de heersende achtergrondconcentraties luchtverontreinigende stoffen in de directe omgeving van het plangebied. Andersom hebben de heersende achtergrondconcentraties luchtverontreinigende stoffen ook geen negatieve invloed op het plangebied.

Het plan zelf biedt daarmee geen mogelijkheden om overschrijdingen teniet te doen, noch staat het plan het bereiken van de algemene doelstelling voor luchtkwaliteit in de weg. De voorziene functiewijziging aan de Vogelzang 1 houdt geen juridisch relevante verslechtering in voor de luchtkwaliteit.

4.8 Flora en fauna

Doelstelling en (wettelijk) beleidskader

Vogel- en Habitatrichtlijn

Om de Europese biodiversiteit te behouden en te herstellen wordt gestreefd naar de ontwikkeling van een groot Europees netwerk van beschermde natuurgebieden ('Natura 2000'). Om dit te bereiken zijn onder meer de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992) opgesteld. Op basis van deze Europese richtlijnen zijn alle lidstaten, dus ook Nederland, verplicht om beschermde habitats, soorten en hun leefgebieden in stand te houden of te herstellen.

Flora- en faunawet

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'nee, tenzij-principe'. Dit betekent dat geen schade mag worden aangebracht aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Soms is het optreden van schade aan beschermde dieren en planten echter onvermijdelijk. In die situaties is het nodig om vooraf te bekijken of hiervoor een vrijstelling geldt of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

In de Flora- en faunawet geldt dus een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. Bij het opstellen van een ruimtelijk plan dient dan ook uitgezocht te worden of er in dit kader belemmeringen aanwezig zijn. In 2005 is echter met het gewijzigde Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten het beschermingsregime versoepeld. Met deze aangepaste regelgeving is niet meer altijd een ontheffing nodig voor het uitvoeren van werkzaamheden in de openbare ruimte. Voor regulier voorkomende werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkelingen geldt nu een vrijstellingsregeling.

In de Flora- en faunawet is ook een zorgplicht opgenomen. De zorg houdt in ieder geval in dat handelen met nadelige gevolgen voor de flora en fauna, voor zover dit in redelijkheid kan worden verlangd, achterwege blijft of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan worden gemaakt. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. In het kader van de zorgplicht moet altijd met het volgende rekening worden gehouden:

- bij het verwijderen van beplanting, slopen van bebouwing en overige verstorende werkzaamheden moet men bedacht zijn op de aanwezigheid van broedvogels. Bij voorkeur worden de werkzaamheden buiten het broedseizoen (buiten 15 maart – 15 juli) uitgevoerd;
- bij het verwijderen van beplanting, maar ook bijvoorbeeld bij opslagplaatsen van puin, stapels stenen e.d. moet men, in het bijzonder in de periode van 1 november – 15 april, bedacht zijn op de aanwezigheid van overwinterende amfibieën. Wanneer amfibieën worden aangetroffen, worden deze in vervangend overwinteringsgebied geplaatst.

Conclusie flora en fauna voor bouwplan(locatie)

Het plangebied zal wat bebouwing, vorm en omvang betreft niet worden gewijzigd. Hierdoor worden aanwezige waarden op het gebied van de flora en fauna niet aangetast. In hoofdstuk 3 van deze ruimtelijke onderbouwing is reeds uiteengezet welke waarden aan onderhavige planlocatie zijn toegekend en is aangegeven dat de functiewijziging van de woning ter plaatse en deze toegekende waarden elkaar niet in de weg staan.

Slotconclusie is dat ecologische waarden niet aan de beoogde planontwikkeling in de weg staat.

4.9 Historische kwaliteit

Doelstelling en (wettelijk) beleidskader

Doel van het archeologische onderzoek is het waar nodig beschermen van archeologische waarden en het streven naar behoud van de waarden in de bodem (in situ). De essentie van het archeologische onderzoek is het verkrijgen van gegevens over de archeologische resten in de bodem teneinde in een vroeg stadium een goede afweging te kunnen maken van alle bij een ruimtelijk besluit betrokken belangen.

Het archeologische onderzoek is verankerd in de Wet op de Archeologische Monumentenzorg uit 2007. De uitgangspunten van de wet zijn:

- archeologische waarden zoveel mogelijk in de bodem bewaren en alleen opgraven als behoud in de bodem (in situ) niet mogelijk is;
- de initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling moet in een vroegtijdig stadium aangeven hoe met eventuele archeologische waarden bij bodemverstoring ingrepen zal worden omgegaan. Dit houdt in een verplichting tot vooronderzoek bij werkzaamheden die de grond gaan verstoren;
- bodemverstoorders betalen archeologisch onderzoek en mogelijke opgravingen. De kosten voor noodzakelijke archeologische werkzaamheden komen ten laste van de initiatiefnemer.

Bij de afweging of een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is, dient nagegaan te worden of er binnen of rondom het plangebied cultuurhistorische waarden aanwezig zijn. Het eventueel aanwezig zijn van deze waarden wil niet per definitie zeggen dat een bepaalde ruimtelijke ontwikkeling niet realiseerbaar is, maar geeft wel aan dat zorgvuldig omgaan met deze waarden vereist is.

Motivering en conclusies historische kwaliteit voor bouwplan

Ten behoeve van de functiewijziging van de woning op het plangebied zullen geen graafwerkzaamheden plaatsvinden. Derhalve geldt in feite hetzelfde als geldt voor onderzoeken op het gebied van bodem en water: mocht er in een later stadium ten behoeve van uitbreiding of oprichting van bouwwerken een vergunning worden aangevraagd, dan zal bevoegd gezag als aanvullende eis kunnen stellen om een archeologisch onderzoek uit te laten voeren. Tot die tijd wordt de grond niet geroerd, is de bodem beschermd en is een archeologische verkenning van de bodem niet noodzakelijk.

In algemene zin geldt bovendien dat vanwege de in het verleden uitgevoerde bodemverstoringen (diepploegen, grondverzet, etc.) de kans groot is dat het eventueel aanwezige archeologische bodemarchief al verstoord is. Bovendien geldt er altijd een meldingsplicht, indien er tijdens de bouwgraafwerkzaamheden alsnog archeologische indicatoren aangetroffen worden.

Op het plangebied rusten de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologische verwachting 1' en 'Waarde - Archeologische verwachting 2'. Deze worden bij goedkeuring van onderhavig plan gewaarborgd en zullen bij herziening van het vigerende bestemmingsplan in principe in stand blijven.

Tot slot kan worden vermeld dat het plangebied geen monumentale status of een anderszins vastgelegde beeldbepalende kwaliteit bezit.

4.10 Verkeer en parkeren

Wat betreft mobiliteit en infrastructuur vinden er geen veranderingen plaats. Zo vindt de ontsluiting ook in de nieuwe situatie rechtstreeks plaats op de Vogelzang en zal na realisatie van het plan het aantal verkeersbewegingen niet toenemen ten opzichte het

huidige niveau. Er is dus geen sprake van een toename van de verkeersintensiteit/-druk op de Vogelzang. Wat betreft parkeren geldt dat er op eigen terrein ruim voldoende gelegenheid is en blijft. De feitelijke situatie blijft ongewijzigd.

4.11 Landschappelijke inpassing

Ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied moeten landschappelijk worden ingepast en moeten, daar waar een waardevermeerdering van de gronden plaatsvindt, op enigerlei wijze worden gecompenseerd.

Uit een landschappelijk inpassingsplan dient te blijken dat de voorgestane ruimtelijke ontwikkeling, natuur- en landschappelijke waarden ter plaatse niet schaden. Een landschappelijk inpassingsplan voorziet in een ontwikkeling in natura, waarmee aan de voorwaarden wordt voldaan die de provincie en gemeente stellen aan ontwikkelingen in het buitengebied.

Door Projectbureau Orbis is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld dat als bijlage 1 bij deze ruimtelijke onderbouwing is gevoegd.

4.12 Stedenbouwkundige onderbouwing en beeldkwaliteit

Bij onderhavig initiatief is geen sprake van nieuwbouw van woningen. Functiewijziging van bestaande bebouwing wordt nagestreefd. Derhalve is stedenbouwkundige inpassing in deze niet van toepassing. Bij functiewijziging is het van belang dat de woningen voldoen aan de regels en uitgangspunten, zoals opgesteld in diverse beleidsstukken van Rijk, provincie en gemeente. Uit hoofdstuk 3 van deze ruimtelijke onderbouwing blijkt reeds dat met onderhavige ontwikkeling hieraan wordt voldaan. In het volgende hoofdstuk wordt stil gestaan bij de voorwaarden van functiewijziging van agrarische bedrijfswoning naar plattelandswoning. Extra aan inpassingsmaatregelen ten behoeve van de functiewijziging zijn niet nodig. Tot slot is het zo dat in onderhavige situatie sprake is van bestaande bebouwing en welstandscriteria niet aan de orde zijn.

5. Verantwoording functiewijziging

De voorgenomen functiewijziging is gekoppeld aan een aantal voorwaarden waaraan moet worden voldaan. In onderhavige ruimtelijke onderbouwing is aandacht besteed aan de manier waarop aan deze voorwaarden wordt voldaan. Onderstaand zijn de voorwaarden opgenomen in de Beleidsregels Plattelandswoningen 2014 opgesomd en wordt per voorwaarde aangegeven op welke manier aan de in de gestelde voorwaarden wordt voldaan:

- a. *Verzoeken tot aanwijzing van een plattelandswoning worden ingediend door of met instemming van de eigenaar van het bedrijf.*
Initiatiefnemers de heer en mevrouw Van Haren hebben eind 2013 een principeverzoek tot functiewijziging ingediend. De eigenaren van het agrarisch bedrijf, de heren P.J.J. Gerrits en H.J.M. Gerrits, hebben reeds met de functiewijziging ingestemd blijkens een overgelegde verklaring.
- b. *Ter plaatse van de woning moet nu, maar ook in de toekomst, een goed woon- en leefklimaat geboden kunnen worden. Van een goed woon- en leefmilieu is sprake indien:*
 - i. *De geurbelasting lager is dan 11 odeureenheden in geval van intensieve agrarische bedrijven;*
 - ii. *Er sprake is van een maximale geluidsbelasting van 50 dBa (etmaalwaarde) van bedrijfslawaaai;*
Middels een quickscan van milieuhygiënische aspecten is aangetoond dat de maximaal toegestane waarden niet worden overschreden ter plaatse van het plangebied. De resultaten hiervan zijn opgenomen in hoofdstuk 4 van deze ruimtelijke onderbouwing.
- c. *Het achterblijvend bedrijf dient een economisch levensvatbaar bedrijf te zijn, hetzij zelfstandig, hetzij als onderdeel van een ander agrarisch bedrijf;*
Een en ander is bekrachtigd bij ondertekening van de verklaring door de huidige eigenaren.
- d. *Er dient sprake te zijn van een zorgvuldige landschappelijke inpassing van zowel de plattelandswoning als van het bedrijfsperceel;*
Orbis heeft hiertoe een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. Deze is als bijlage aan deze ruimtelijke onderbouwing toegevoegd. In paragraaf 4.11 is het eindresultaat van dit plan kort weergegeven.
- e. *Voor zover de bestemming "Agrarisch Waarde - landschap en natuur" van toepassing is dient verevening plaats te vinden in de vorm van landschappelijke beplanting of een bijdrage aan de EHS;*
Met de verevening van waarden landschap en natuur die met onderhavige ontwikkeling mogelijk worden aangetast is in het landschappelijk inpassingsplan, opgesteld door Orbis (zie bijlage en paragraaf 4.11) rekening gehouden.
- f. *De aanwijzing mag niet leiden tot aanvraag van een nieuwe bedrijfswoning op enig termijn.*
Dit verbod zal door gemeente Heumen juridisch worden verankerd in de overeenkomst tussen initiatiefnemer, eigenaren en de gemeente.
- g. *Bij de bestemming van voormalige agrarische schuren/gebouwen tot plattelandswoning geldt tevens de volgende voorwaarden:*
 - a. *Alleen schuren/gebouwen waarvan de cultuurhistorische waarde is vastgesteld door een daartoe deskundige komen in aanmerking voor aanwijzing tot plattelandswoning;*
 - b. *Uit onderzoek moet blijken dat het gebouw niet meer op een economische rendabele manier gebuikt kan worden voor de agrarische bedrijfsvoering;*
 - c. *Bij omzetting tot een plattelandswoning moet de cultuurhistorische waarde behouden blijven;*

Deze situatie is niet van toepassing op onderhavig plan. Aan de vogelzang wordt een bestaande woning behorende tot een agrarisch bedrijf van functie gewijzigd naar een plattelandswoning.

- h. Aanwijzing van een plattelandswoning vindt plaats door middel van vaststelling van een bestemmingsplan of door verlening van een omgevingsvergunning op grond van artikel 2.12, eerste lid Wabo.*

Onderhavige ruimtelijke onderbouwing is opgesteld om de procedure tot het verlenen van een omgevingsvergunning op grond van artikel 2.12, eerste lid Wabo te kunnen doorlopen.

6. Uitvoeringsaspecten

Exploitatie

Behoudens kosten voor ambtelijke voorbereiding en begeleiding zijn er voor de uitvoerbaarheid van de voorgestane ontwikkeling geen andere kosten voor de gemeente in de exploitatiesfeer. De ontwikkeling bevindt zich op eigen terrein van de initiatiefnemer en komt buiten de directe invloedssfeer van de gemeente tot stand. Alle kosten verbonden aan de realisatie van het plan komen voor rekening van de initiatiefnemer.

Planschade

Om de economische uitvoerbaarheid te waarborgen, dient inzicht te worden verkregen of in onderhavige situatie sprake is van planschade. Eventuele tegemoetkomingen in de planschade die uit het bestemmingsplan voortvloeien, zijn voor rekening van de initiatiefnemer. Hiertoe wordt met de gemeente Heumen een overeenkomst gesloten.

Om bovenstaande te waarborgen, wordt voor zowel de exploitatie als de eventuele planschade een anterieure en planschadeovereenkomst gesloten tussen de gemeente en de initiatiefnemer.